

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
Abstract	ง
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผู้นำ	10
1.1 ทฤษฎีผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ	10
1.2 ทฤษฎีผู้นำแบบแลกเปลี่ยน	11
1.3 ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์	11
2. ผู้บริหาร	13
2.1 ความหมายของผู้บริหาร	13
2.2 ประเภทของผู้บริหาร	13
2.3 หน้าที่ของผู้บริหาร	14
2.4 บทบาทของผู้บริหาร	17
2.5 ลักษณะของผู้บริหาร	19

หัวข้อเรื่อง	หน้า
3. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล	24
4. ข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548	30
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
5.1 งานวิจัยในประเทศ	35
5.2 งานวิจัยต่างประเทศ	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	47
การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	124
วัตถุประสงค์การวิจัย	124
วิธีดำเนินการวิจัย	125
การวิเคราะห์ข้อมูล	126
สรุปผลการวิจัย	126
อภิปรายผล	128
ข้อเสนอแนะ	134

หัวข้อ	หน้า
บรรณานุกรม	135
ภาคผนวก	141
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	141
ภาคผนวก ข แบบให้คะแนนแบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณา แบบสอบถาม	157
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย	171
ประวัติผู้วิจัย	176

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ	46
2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสภาพและขนาดสถานศึกษา	53
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้าน	54
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ การบริหารสถานศึกษา	57
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิด ขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน	60
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงาน เต็มศักยภาพ	64
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิด ผลจริง	67
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงาน ที่มีคุณภาพสูงขึ้นตามลำดับ	69

ตารางที่

หน้า

9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการปฏิบัติงานขององค์กร โดยเน้นผลถาวร	72
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่าง มีระบบ	74
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	77
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่าง สร้างสรรค์	79
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	81
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ	84
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานภาพ ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์	87
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน	90

ตารางที่

หน้า

17	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ การบริหารสถานศึกษา	93
18	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่ จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน	95
19	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานเต็ม ศักยภาพ	98
20	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 ผู้บริหารสถานศึกษา ด้านพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิด ผลจริง	100
21	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิด ผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นตามลำดับ	102
22	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร	104
23	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามสถานศึกษา ด้านการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ	106

ตารางที่

หน้า

24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	108
25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น อย่างสร้างสรรค์	110
26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	112
27	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ	114
28	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์	116
29	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 ทั้งโดยรวมและรายด้าน	118
30	แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2548 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาศลรินทร์ เขต 1 ในสถานศึกษาขนาดต่างกัน ทั้งโดยรวมและรายด้าน	120

31 แสดงความดีข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการปฏิบัติ งานของผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2548	122
---	-----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY